

بررسی و تعیین اثرات مواد محافظ شیمیایی، ارتفاع محل پیوند و نوع پایه در کنترل سرمازدگی مرکبات

سیروس نعمت الهی ثانی، یونس ابراهیمی، فرهاد رفعت

اعضاء هیئت علمی موسسه تحقیقات مرکبات کشور، رامسر و رئیس سابق موسسه تحقیقات مرکبات، رامسر

به منظور جلوگیری از خسارات برودت تشعشعی که اکثراً در مناطق شمالی ایران پس از ریزش برف رخ می‌دهد و همچنین سرماهای اتفاقی، سه طرح تحقیقاتی به مرحله اجرا گذاشته شد. طرح اول به صورت کرت های خرد شده، با تیمارهای ارتفاع محل پیوند، شامل ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰ و ۵۰ سانتی متر از طوقه (حد فاصل ریشه و ساقه) و سه پایه پونسیروس، سیترنج و سیتروملودر ۴ تکرار در سردترین نقاط ایستگاه رامسر و ایستگاه عباس آباد آستارا و به منظور بررسی اثرات ماده Frostguard دوطرح روی خزانه های بذری، پیوندی و هم چنین میوه درختان بالغ در موسسه تحقیقات مرکبات کشور به مرحله اجرا گذاشته شدند. کل مدت اجرای طرح‌ها ۱۰ سال زراعی بود. در طول مدت طرح نخست، رشد رویشی و سپس با استفاده از آمار برودت تشعشعی از دو ایستگاه و رکورد گیری های اثرات سرما و خسارات ناشی از آن در ارتفاعات مختلف محل پیوند بررسی و مورد بحث قرار گرفته که در این مورد از نظر رشد رویشی پایه سیتروملو در الویت اول هم از نظر ارتفاع و قطر و تاج بوده است. در مورد بررسی اثرات سرما در منطقه رامسر در طول ۷ سال اجرای طرح (شروع طرح در این ایستگاه از سال ۱۳۷۳ بوده است) در سال اول بعد از کاشت نهال و سرمای ۲ درجه زیر صفر علائمی در سرشاخه ها و برگ ها مشاهده گردید برابر آمار به دست آمده بیشترین خسارت در ارتفاع ۲۰-۱۰ سانتی متر و روی پایه سیترنج بوده است. در ایستگاه عباس آباد آستارا با توجه به بارش برف سنگین در سال ۷۹-۱۳۸۰ بیشترین خسارت باز در ارتفاع ۱۰ و ۲۰ سانتی متر و روی پایه پونسیروس و سیترنج گزارش شده است که در مورد پونسیروس تریفولیاتا دور از انتظار بوده است. بنابراین انتخاب پایه سیتروملو و ارتفاع ۴۰ سانتی متر مناسب تر به نظر می‌رسد. با بررسی ماده frost guard در طی اجرای

میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری - پوستر

دو طرح تحقیقاتی روی خزانة های بذری و پیوندی و میوه ارقام مختلف اثرات مثبت این ماده روی رقم دیررس والنسیا قابل توجه بود. در کل مناسب ترش در کنترل سرما انتخاب پایه ها و ارقام متحمل در الویت اول تشخیص داده شده است.